

Posudek diplomové práce

Barbara Marethová

Vývoj pohřbívání v raně středověkých aglomeracích a lokačních městech na příkladu Žatce

Ústav pro pravěk a ranou dobu dějinnou FF UK v Praze

Praha 2006.

70 str. vlastního textu, připojen zkrácený katalog a souhrnný katalog na CD.

Zadání diplomové práce Barbary Marethové spočívalo především v rozboru a celkovém zhodnocení nedávných archeologických výzkumů pohřebišť v Žatci, na lokalitách Dvořákova ulice, Chelčického náměstí, Náměstí J. Žižky. Za předání výsledků těchto akcí vděčí Ústav pro pravěk a ranou dobu dějinnou FF UK Petru Čechovi, vedoucímu žateckých výzkumů, bez jehož další soustavné pomoci by daný záměr nebylo možné uskutečnit. Od počátků bylo zřejmé, že zadání práce B. Marethové přináší značné výhody, ale obsahuje i některá stěžejní odhadnutelná úskalí. Na jedné straně totiž dostávala hodnotný archeologický materiál, získaný novým kvalifikovaným terénním výzkumem, což v kontextu dnešního studia středověkých pohřebišť v Čechách není rozhodně málo. Na druhé straně u předaných terénních výzkumů chyběly jak nálezové zprávy, tak antropologické rozborů. B. Marethová proto měla mj. pokročit i ve vyhodnocení základních archeologických dat z příslušných výzkumů. Nad dokončenou diplomovou prací můžeme vcelku jednoznačně konstatovat, že se jí i nesnadné stránky zadaného úkolu podařilo zvládnout. K předběžným zprávám o žateckých výzkumech, uváděným dnes již v řadě publikací, nadto zaujímá svůj vlastní kritický odstup. Diskutuje například o průkaznosti úvah o dřevěné sakrální stavbě, která by podle předběžných zpráv měla předcházet chrám sv. Víta, pochybuje o zdůvodnění úvah o sakrální stavbě na Chelčického náměstí. Obě tyto otázky zřejmě rozhodne až celková publikace terénního výzkumu, v rámci diplomové práce však musíme ocenit to nejcennější, totiž vlastní promyšlený názor.

Při rozboru žateckých pohřebišť B. Marethová s jistotou naplňuje naše dnes dostupné poznávací možnosti. Komparaci jednotlivých lokalit ovšem komplikuje jak značně rozdílný rozsah terénních odkryvů, tak i absence antropologických analýz (na okraj jen připomeňme, že při rozboru pohřebišť z Dvořákovy ulice, kde odkryvy před letošním rokem zachytily 42 hrobů, nemá žádný smysl zacházet s procenty). Hlavní výsledky diplomové práce spočívají v archeologickém zhodnocení několika důležitých částí žateckého terénního výzkumu, v nástinu vývoje pohřebního ritu v daném areálu v 11.-15. století a v rozboru příslušného artefaktuálního svědectví. Domnívám se, že ve zmíněných poznávacích kapitolách mohla B.

Marethová stěží pokročit dále. Snad jen některé singularity (např. kamenná hrobka na Chelčického náměstí) by snad zasluhovaly podrobnější srovnávací pozornost. I v Žatci ovšem zůstává nedořešena otázka četnosti sakrálních staveb, které sloužily v zázemí přemyslovskeho správního centra. Předpoklady stávajících odhadů stále ještě čekají na kritickou revizi. Připojená srovnávací kapitola o několika raně středověkých aglomeračních útvarech potvrzuje rozhled B. Marethové, komparace sama o sobě by rovněž stála za důkladnější zájem. Všechny tyto ovšem překračují rámec diplomové práce.

Rukopis předložený Barbarou Marethovou jednoznačně vyhovuje nárokům kladeným na diplomové práce, a proto ho doporučuji k příslušné obhajobě.

11. 9. 2006

doc. Jan Klápště